

Forslag til åben høring i Udlændinge- og Integrationsudvalget om evaluering af udrejsecentre

Formål

Udrejsecentre som vi kender dem i dag blev etableret i årene efter asylaftalen fra 2012. I årene efter åbnede Sjælsmark, Kærshovedgård og senest Avnstrup som udrejsecentre. Formålet med differentieringen af centrene i de tidligere 10'ere var at adskille forskellige grupper i asylsystemet samt få styrket fokus på afviste asylansøgere og muligheder i hjemlandet.

Selvom systemet i disse år har eksisteret i 10 år, har der ikke været en gennemgående evaluering af, om disse centre fungerer efter hensigten. Formålet med høringen er derfor at undersøge, om udrejsecentre er den bedste konstruktion til at håndtere afviste asylansøgere – både ud fra et effektivitetsperspektiv, men også ud fra et humanitært perspektiv. På den baggrund ønskes følgende spørgsmål belyst med høringen:

- Er det nuværende system mere effektivt end tidligere regimer, og er det øgede fokus på effektiv hjemsendelse ensbetydende med flere hjemsendelser?
- Hvilke menneskeretlige udfordringer er der med det nuværende system, og er det muligt, at skabe et effektivt udsendelsessystem, der er mere humanitært end det nuværende?
- Virker de motivationsfremmende foranstaltninger, herunder opholds- og meldepligten, efter hensigten, og kunne man forestille sig andre og bedre motivationsfremmende foranstaltninger?
- Hvad er hhv. det første og det vigtigste skridt i retning af et mere effektivt og/eller mere humanitært system?
- Hvilke udfordringer medfører det nuværende system for borgerne, der bor tæt på udrejsecentre. Her tænkes der særligt på området omkring Kærshovedgård.

Generelle overvejelser

Ministerdeltagelse

Udlændinge- og Integrationsministeren inviteres. Ministeren kan eventuelt inviteres til at holde oplæg på høringen.

Oplægsholdere og program

1. Velkomst ved udvalgsformand, Anders Kronborg (5 minutter)
2. Forsker og ph.d., Katrine Kohl, om udrejsecentrenes historie samt præsentation af hendes forskning om udrejsecentre (15 minutter inkl. spørgsmål)
3. Direktør i Hjemrejsestyrelsen, Claes Nilas, om Hjemrejsestyrelsens opgaver og metoder (15 minutter inkl. spørgsmål)
4. Hollandsk forsker, Arjen Leerkes, om sin rapport fra 2020 hvori han undersøgte og sammenlignede 12 europæiske landes succes med at sende afviste asylansøgere hjem (15 minutter inkl. spørgsmål)
5. Røde Kors om deres arbejde på centrene og eventuelle forslag til forbedringer af beboernes vilkår? Derudover foreslås det at spørge Røde Kors, om de vil inkludere det personlige perspektiv ved en fortælling fra en beboer om hvordan er det at opholde sig på et udrejsecenter? (15 minutter inkl. spørgsmål)
6. Pause (20 minutter)
7. Hvordan er det at bo ved et udrejsecenter? (20 minutter inkl. spørgsmål)
 - a. Borgmester i Allerød, Karsten Längerich, om at være hjemkommune for et udrejsecenter
 - b. Beboerforening
8. Institut for Menneskerettigheder om det menneskeretlige perspektiv på udrejsecentrene, herunder hvad der skal iagttages ved eventuelle stramninger af forholdene på udrejsecentrene (15 minutter inkl. spørgsmål)

9. Mulighed for opfølgende spørgsmål samt for oplægsholderne til at stille spørgsmål til hinandens oplæg (25 minutter)
10. Afrunding ved udvalgsformand, Anders Kronborg (5 minutter)

Der lægges op til en høring på 2,5 timer inkl. pause. Oplægsholderne får 15 min. taletid inkl. spørgsmål. Efterfølgende vil der være afsat tid til spørgsmål og debat.

Forventninger til oplæg

Erfaringer og vidensdeling fra oplægsholderne skal klarlægge fordele og ulemper ved den nuværende udrejsecenter-konstruktion, herunder komme med forslag til løsninger – både inden for det eksisterende system, men også gerne løsningsforslag til helt nye modeller.

Med udgangspunkt i de fremlagte forslag og ideer vil udvalget arbejde videre med området i Udlændinge- og Integrationsudvalget.